PĚT PRAŽSKÝCH PROCHÁZEK 2

Nevšední trasy po místech známých i neznámých

Prague:emotion

Wow ryzí emoce Prague

Obsah

Z Bubenče do Troji 2
Idylka mezi vilami a stromy

Holešovice 12
Druhý život jedné čtvrti, od graffiti k industriálu

Z Vinohrad na Žižkov a zpět 22
Za kouzlem pražské bohémy

Z Holešovic na Staré Město 32
Proti proudu času do tajemné zahrady

Střešovice a Dejvice 44
Od zasněných vil k socialistickému mrakodrapu

Titulní strana: Vila Václava
Špály ve Střešovicích, str. 47

Prahu nejlépe poznáte pěšky.

Pravdivost těchto slov si každý může snadno ověřit. Na mnohá z nejkrásnějších míst historického centra se skutečně musíte vydat po svých – často vám však budou dělat společnost tisíce dalších návštěvníků, turistů i místních. To platí zejména o Královské cestě, někdejší trase korunovačních průvodů českých králů, která propojuje Prašnou bránu, Staroměstské náměstí, Karlův most a Pražský hrad.

V Praze jsou však zajímavých míst stovky. Nechte davy návštěvníků za zády a vydejte se s námi objevit ta méně známá z nich, ať už jste v Praze poprvé nebo podesáté.

V této – již druhé – sérii našich vycházek objevíte kouzlo čtvrtí jako jsou Holešovice, Střešovice, Bubeneč či Žižkov. Každá má svůj jedinečný charakter, historii, architekturu i atmosféru. Rozhodování, kam se vydat, vám usnadní krátký popis trasy v záhlaví každé kapitoly – a samozřejmě fotografie.

Všechny naše procházky mají společné následující:

1. Naším hlavním cílem bylo zavést vás na krásná a jedinečná místa. V této pětici vycházek klademe důraz především na architekturu a částečně i výtvarné umění – od historického po to nejsoučasnější.

2. Trasy tentokrát vedou zcela mimo turisticky frekventovaná místa. Ukážeme vám méně známou, ale o to zajímavější tvář našeho města.

3. Trasy nejsou komponovány jako naučné stezky, ale jako příjemné procházky. Anotace míst a objektů jsou záměrně stručné, nicméně pokud máte zájem o detailnější informace, doporučujeme vám navštívit náš web *www.prague.eu/prahapesky*.

4. Každá z tras má svoji mapku. Na všech jsme kromě orientačních bodů, staveb a výhledů vyznačili i místa, kde je možné se kvalitně občerstvit.

⚠ Obujte si pohodlné boty a ujistěte se, že váš fotoaparát či mobil mají nabité baterie. Slibujeme, že bude co fotit.

Rybníky ve Stromovce, str. 9

1

Z Bubenče do Troji

6 km

Idylka mezi vilami a stromy

Tato romantická procházka vás od blízkosti Pražského hradu zavede do Bubenče, půvabné a tiché čtvrti plné noblesních vil a pečlivě udržovaných zahrad, která je dnes domovem řady diplomatických rezidencí i ambasád. Najdete zde zdobné secesní vilky s folklorními motivy, grandiózní rezidence v novobarokním a novorenesančním stylu i romantickou budovu Místodržitelského letohrádku, která shlíží na Stromovku, nejstarší a nejrozsáhlejší pražský park. Projděte se kolem jezírek nebo usedněte pod staletými duby; pak už stačí jen přejít přes dva můstky pro pěší a jste v zelené Troji, kde se můžete rozhodnout pro návštěvu zoologické či botanické zahrady nebo zvolit prohlídku zdejšího barokního zámku.

Popis trasy

1 Chotkovy sady

2 Bílkova vila Ateliérová vila významného secesního sochaře Františka Bílka vznikla podle jeho vlastního projektu na počátku 20. století. Fasáda symbolizuje obilné pole a vyjadřuje analogii přírodního a uměleckého tvoření. Ve vile můžete navštívit stálou expozici zahrnující původní vybavení ateliéru a vybraná Bílkova symbolistní díla.

Bílkova vila

Mickiewiczova ulice

3 Písecká brána Tato součást bývalého barokního opevnění Prahy známého jako Mariánské hradby dnes slouží jako galerie a kavárna. Zajímavostí je, že všechny domy v této lokalitě vznikaly mezi lety 1910 až 1914 jako zahradní město právě na bývalých bastionech tohoto barokního opevnění.

Park Charlotty G. Masarykové ulice K Brusce přes třídu Milady Horákové ulice Muchova ulice Pelléova

4 Villa Pellé Novorenesanční stavba z konce 19. století, jejímž nejznámějším obyvatelem byl francouzský generál Maurice César Joseph Pellé, který se významně podílel na vytváření československé armády (zrušil dobrovolnický charakter vojska a vytvořil pravidelnou armádu s pevným vojenským řádem). Vila funguje jako kulturní a společenské centrum, v němž se pořádají výstavy, koncerty a semináře.

ulice Slavíčkova ***5 vila Jana Kouly*** ***6 vila rodiny Suchardů*** ***7 vila Karla Vítězslava Maška*** *ulice Suchardova* ***8 Suchardova ateliérová vila***

5 Vila Jana Kouly V záplavě krásných vil vynikají dvě sousedící vily s číslem 17 a 15. Tu první, kombinující historismus s prvky lidové architektury, obýval stavitel Jan Koula.

Vila Jana Kouly

Procházka Bubenčí je nejhezčí v dubnu a v květnu, kdy ve zdejších zahradách kvetou stromy. Stromovka je pak přímo ideálním místem na piknik.

6 Vila rodiny Suchardů Ve druhé vile, s fasádou vyzdobenou podle kartonů Mikoláše Alše, žila umělecká rodina Suchardů.

7 Vila Karla Vítězslava Maška Vila secesního malíře a architekta nese číslo 7 a svým stylem připomíná dům Jana Kouly, ovšem ve zdobnějším provedení. Výrazná je především malba a modelace sloupů.

Vila Karla Vítězslava Maška

8 Suchardova ateliérová vila Ateliérová vila sochaře Stanislava Suchardy, ve které vznikal monumentální pomník Františka Palackého (Palackého náměstí), je dílem zakladatele české architektonické moderny Jana Kotěry a zároveň jeho jedinou vilou, která se dochovala v původním stavu.

ulice Na Zátorce ▸ ulice Jaselská ▸ ulice Československé armády ▸ ulice Bubenečská ▸ ulice Ronalda Reagana ▸

9 Vila Otto Petschka Reprezentativní vstup je bránou do rozsáhlého areálu obklopujícího luxusní prvorepublikovou vilu, kterou pro Otto Petschka navrhl architekt Max Spielmann. Židovský rod Petschků, původem z Peček u Kolína, se díky podnikatelskému nadání svých členů stal jednou z nejvýznamnějších evropských podnikatelských a bankovních dynastií 19. století; pozoruhodná byla i jejich charitativní činnost. Už ve své době vila vynikala rozlohou (má neuvěřitelných 148 místností) a moderním vybavením (součástí byla posilovna i podzemní bazén ve stylu římských lázní). Od konce druhé světové války je vila majetkem USA a slouží jako rezidence velvyslanectví Spojených států amerických.

ulice Pelléova ▸

10 Vila Lanna Novorenesanční vila s řadou okázalých prvků byla v této oblasti vybudována jako jedna z prvních již v roce 1872, kdy si ji zde jako letní odpočinkové sídlo nechal postavit významný průmyslový podnikatel a sběratel uměleckých děl Vojtěch Lanna. Vila se nachází v místě bývalé hlavní cesty, jíž do oblíbené Královské obory - dnešní Stromovky - proudila někdejší pražská smetánka. Prostory využívá Akademie věd ČR.

ulice Na Seníku ▸ ulice V Sadech ▸

11 Vila Julia Petschka Ulice V Sadech vede okolo zadního traktu honosné, donedávna zchátralé vily, kterou si nechal postavit strýc Otto Petschka – Julius. Vila je ukázkou eklektického slohu s prvky pozdního klasicismu, baroka a novorenesance. V současné době prochází rekonstrukcí, po které bude sloužit jako sídlo Památníku národního písemnictví. V reprezentativních prostorech se počítá s umístěním obsáhlé expozice PNP, programového sálu, literární kavárny, studovny i odborných pracovišť.

ulice Wolkerova ▸

12 Hostinec Na Slamníku Krčma byla na křižovatce ulic Wolkerova a Gotthardská písemně doložena už v 17. století a hostinská tradice se na místě udržela dodnes. Restaurace si zachovala svůj charakter typické české hospody i přesto, že prošla začátkem roku 2017 rekonstrukcí. Jedná se o jednu z nejstarších bez přerušení fungujících hospod v Praze, kde stále převažují místní nad turisty. V době totality byl „Slamník" oblíbeným kulturním centrem alternativní hudební scény.

V první polovině 19. století jeden ze zdejších nájemců „Slamník" proměnil v podnik natolik neoblíbený mezi tehdejší spořádanou veřejností, že byl zbaven nájmu a zároveň vypovězen z Bubenče.

ulice Wolkerova ▸ nám. Pod Kaštany ▸

13 Vila Friedricha Petschka Na konci náměstí Pod kaštany se po pravé straně nachází oficiální vjezd do další Petschkovy vily – dnešního velvyslanectví Ruské federace. Autorem vily ve stylu francouzského baroka byl opět architekt Max Spielmann, dvorní architekt rodiny Petschků. Postavena byla pro mladšího bratra Otto Petschka – Friedricha, který ji ovšem ještě rok před dokončením prodal svému známému, bankéři Jiřímu Popperovi. Rozlehlý komplex se rozkládá na pozemku o velikosti jednoho hektaru, jehož součástí je také zahrada s jezírkem. Historická budova slouží k reprezentačním účelům velvyslanectví.

14 Novogotická brána a Místodržitelský letohrádek

Za novogotickou vstupní bránou z roku 1814 se na vrcholu Stromovky tyčí působivý romantický zámeček. Žlutou fasádu ve stylu anglické novogotiky získal na začátku 19. století, poté, co byla roku 1804 obora otevřena veřejnosti. Historie této stavby však sahá již do 15. století; z původního loveckého hrádku byla v průběhu přestavby zachována pouze světlá hranolovitá věž. Budova je bohužel nepřístupná; za návštěvu ovšem stojí její terasa, z níž se nabízí krásný výhled na Stromovku, Troju i údolí Vltavy.

Místodržitelský letohrádek

V pravém rohu terasy jsou umístěny unikátní sluneční hodiny ve tvaru zeměkoule s pohyblivým kovovým ukazatelem. Na červeném mramorovém povrchu jsou vyznačeny obratníky a časové údaje. Pro zjištění aktuálního časového údaje je třeba namířit špičku ke slunci a pohybovat s ukazatelem tak, aby vrhal minimální stín (stejná šířka jako ukazatel).

Mecseryho silnice

15 Bývalá vozovna elektrické dráhy

Od roku 1898 do roku 1937 byla v Královské oboře využívána malá vozovna tramvají Elektrických podniků. Část hrázděného objektu zachránila před demolicí moderní přestavba na restauraci Vozovna Stromovka.

16 Stromovka 17 Rudolfova štola 18 bývalá Šlechtova restaurace 19 rybníky

16 Stromovka

Královskou oboru (dnešní Stromovku) založil Přemysl Otakar II. již ve 13. století jako ohrazenou loveckou oboru. Areál prošel v průběhu staletí mnoha změnami; nejzásadnější se odehrály v 16. století na příkaz císaře Rudolfa II., který nechal rozšířit pozemky i dnes již neexistující velký rybník.

17 Rudolfova štola

Voda přímo z Vltavy do něj byla přiváděna přibližně 1100 m dlouhou tzv. Rudolfovou štolou, která patří k unikátním technickým památkám.

18 Bývalá Šlechtova restaurace

Původně barokní letohrádek ze 17. století byl reprezentativním panským sídlem, jež se stalo dokonce svědkem císařské korunovační slavnosti Františka I. Od 20. let 19. století byl v unikátních historických prostorech zahájen provoz restaurace. Posledním nájemcem byl Václav Šlechta a restauraci, která byla po něm pojmenována, provozoval až do počátku 2. světové války. Po válce byla restaurace znárodněna a v 60. letech 20. století pro dezolátní stav nadobro uzavřena. V současné době čeká toto oblíbené výletní místo na rekonstrukci.

19 Rybníky

Ve středu původního „Rudolfova" velkého rybníka byl kdysi nasypán ostrov, který se stal jediným pozůstatkem této velkolepé vodní plochy. Dnes se mu říká Dubový pahorek a díky vybudování nových rybníků v roce 2016 jeho břehy z většiny opět obklopuje voda.

Dubový pahorek ve Stromovce

Královská obora byla až do začátku 19. století uzavřena a prostý lid do ní směl vstoupit pouze o Velikonocích. To se změnilo v roce 1804 císařským dekretem Františka I., který otevřel oboru veřejnosti.

ulice Za Elektrárnou lávka na Císařský ostrov Trojská lávka ulice Povltavská ulice U Trojského zámku ***20 Zoologická zahrada***

Pokud máte dost energie a procházku si budete chtít prodloužit, navrhujeme návštěvu zoologické zahrady, zámku Troja nebo botanické zahrady.

1
Botanická zahrada Praha
Zámek Troja
Zoo Praha
Místodržitelský letohrádek
Bílkova vila
Metronom
Trojská
Nad Kazankou
Pod Havránkou
U Trojského zámku
Povltavská
Sádky
Na Kazance
Vodácká
Císařský o.
Za Elektrárnou
Za Císařským mlýnem
Mlýnská
Královská obora
Výstaviště
Mecseryho silnice
Stromovka
Wolkerova
V Sadech
Na Seníku
nám. Pod Kaštany
Korunovační
Nad Královskou oborou
Havanská
Albánská
Březovského
Vietnamská
Antonína Čermáka
Goetheho
Juárezova
Madarská
Chittussiho
nám. Interbrigády
Mongolská
Heineho
Lotyšská
Terronská
Charles de Gaulla
Na Marně
Rooseveltova
Sibiřské nám.
Šturcova
Verdunská
Puškinovo nám.
Sukova
Uralská
Raisova
Eliášova
Bubenečská
Pelléova
Ronalda Reagana
Jugoslávských partyzánů
Dejvická
nám. Svobody
Čs. armády
Na Hutích
Národní obrany
V.P. Čkalova
Kafkova
Kyjevská
Jaselská
Wuchterlova
Bachmačské nám.
Václavkova
Srbská
Muchova
Pod Kaštany
Na Zátorce
Suchardova
Slavíčkova
U Vorlíků
V Tišině
U Sparty
Jana Zajíce
Sládkova
Čechova
Šmeralova
U Akademie
Sochařská
Malířská
U Studánky
Kamenická
Umělecká
Strojnická
Na Výšinách
U Letenské vodárny
Letenské nám.
Veletržní
Milady Horákové
Heřmanova
Jirečkova
Ovenecká
Dobrovského
Nad Štolou
U Letenského sadu
Muzejní
Kostelní
Letenské sady
Hradčanská
K Brusce
Badeniho
Park Charlotty G.Masarykové
Na Valechu
Na Baště sv. Jiří
Tychonova
Mickiewiczova
U Písecké brány
Chotkova
Gogolova
Mariánské hradby
U Prašného mostu
Svatovítská
Máňesova
Mařákova
Bubenská
Povltavská
12
13
14
15
16
17
18
19
20
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

2

Holešovice

Graffiti od MODE 2 na stanici metra Vltavská, str. 15

6 km

Druhý život jedné čtvrti, od graffiti k industriálu

Tato trasa je ideální pro ty, kteří se rádi nechají okouzlit drsným půvabem moderního města a poetikou starých industriálních komplexů. Procházka vás provede jednou z nejzajímavějších a nejrychleji se rozvíjejících pražských čtvrtí, kde se toho spousta děje. Holešovice bývaly centrem výroby a obchodu, najdeme zde množství jedinečných továrních komplexů z počátku 20. století. Továrny již svému původnímu účelu neslouží, jsou modernizovány a rekonstruovány a nacházejí druhý život jako byty, kancelářské prostory či ateliéry mladých umělců, designérů i architektů. Pojďte se podívat, jak může vypadat bývalý pivovar, parní mlýn nebo jatka. Projdete se čtvrtí, která vás mile překvapí množstvím netypických kaváren, alternativních galerií a obchodů, čtvrtí, kde kreativita a novátorství čekají za každým rohem.

Popis trasy

1 Veletržní palác *ulice Heřmanova*

2 Řezáčovo náměstí Malé náměstí vtěsnané mezi obytné budovy je nejen příjemnou odpočinkovou zónou, ale zároveň místem, kde se koná mnoho festivalů a trhů. Najdete zde nejeden pop-up store se současným designem, sustainable a slow fashion. A zatoužíte-li po kávě v podniku s bohémskou atmosférou, zastavte se v Kavárně Liberál.

ulice Farského

3 Husův sbor Impozantní sedmipatrový činžovní dům byl postaven v roce 1937, dlouhých deset let po položení základního kamene, pro potřeby Církve československé husitské. Kromě nepřehlédnutelné věže s kalichem a byzantského kříže zde v přízemí najdeme mramorem obloženou modlitebnu a ve dvou podzemních patrech jedno z největších kolumbárií v Evropě.

4 Strossmayerovo náměstí *5 Bubenská 1*

4 Strossmayerovo náměstí Rušný dopravní uzel, jemuž na východní straně vévodí pseudogotický kostel sv. Antonína z Padovy z počátku 20. století. V kostele je uložen unikátní Slovanský betlém, který získal své jméno díky figurkám oděným do krojů různých slovanských národů.

Strossmayerovo náměstí

5 Bubenská 1 Bývalá budova Elektrických podniků hl. m. Prahy je jednou z nejvýznamnějších a nejpozoruhodnějších funkcionalistických staveb na území Prahy. Byla postavena v první polovině 20. století podle návrhu architektů Adolfa Benše a Josefa Kříže a stala se tehdejší největší kancelářskou budovou v Praze. V současnosti slouží mimo jiné jako sídlo výstavního prostoru The Chemistry Gallery, galerie street artu a showroomu značky Life is porno s názvem Forbidden Spot a taneční akademie Prague by Yemi.

ulice Bubenská

6 Stanice metra Vltavská Pro mnohé zanedbaná stanice metra s nedobrou pověstí, ovšem pro příznivce street artu povinná zastávka. Zdejší zdi prošly rukama světově uznávaných graffiti umělců. Sérii realistických kreseb z každodenního života vytvořil jeden z nejvlivnějších evropských umělců vystupující pod jménem MODE 2; v roce 2015 vyvolala kontroverzi berlínská delegace DIAMONDS Crew, která vyzdobila přilehlé venkovní prostory záměrně „ošklivými" graffiti v reakci na komerčnost a přesycenost, která v současné době panuje už i ve street artu. Vůbec poprvé použili pouze chrom a černou barvu jako symboliku daného místa a atmosféry, která na něm panuje.

Bubenské nábřeží

7 Pražská tržnice Rozlehlý areál se secesními a novorenesančními prvky sloužil téměř sto let jako jatka. Dnes je domovem největšího pražského zeleninového trhu, asijského trhu a bezpočtu dalších obchodů. Nakupovat můžete u stánků pod širým nebem nebo v několika rozlehlých halách. V těch sídlí mimo jiné fusion restaurace SaSaZu, galerie moderního umění Trafo Gallery nebo divadelní a umělecký prostor Jatka78, zaměřený na nový cirkus a progresivní divadlo.

ulice Komunardů *ulice Tusarova* *ulice Argentinská*

8 ArtGen je první kancelářskou galerií v Praze. Moderní architektura vybízí k pořádání tematických výstav nejen na nádvoří mezi budovami Art a Gen, ale také uvnitř v netradičně řešených interiérech. ArtGen vytváří unikátní prostor pro práci i trávení volného času.

ArtGen © www.artgen.cz

ulice Tusarova ulice Tovární ulice Osadní ulice Dělnická ulice Komunardů ulice U Průhonu ulice Osadní ulice Poupětova

9 DOX Centrum současného umění DOX se zaměřuje na umělecké projekty, jejichž součástí je kritická reflexe aktuálních společenských témat. Díky své nezávislosti a programu založenému na mezinárodní spolupráci se DOX stal zásadním průkopnickým počinem na české kulturní scéně. Samotná budova vznikla přestavbou staré továrny a je ukázkou špičkové současné architektury. Pozornosti bezesporu neujde 42 metrů dlouhá dřevěná konstrukce, vzducholoď Gulliver, sloužící k setkávání současného umění s literaturou.

DOX © René Volfík

ulice Komunardů ulice U Průhonu

10 Holešovický měšťanský pivovar Pivovar z konce 19. století ve své době přivedl ke krachu mnoho menších pivovarů. Mnozí Pražané místní pivo ochutnali, protože se zde pod jménem Měšťan vařilo až do roku 1998. Areál pivovaru dnes slouží jako administrativní komplex. Díky své jedinečné architektuře, kombinující romantismus s renesančními a gotickými prvky, a vysoké technické úrovni byl prohlášen kulturní památkou.

Holešovický měšťanský pivovar

ulice Na Maninách ulice U Uranie ulice U Parního mlýna ulice Jankovcova

11 Classic 7 je dalším skvělým příkladem citlivé přeměny historických budov v moderní kancelářský komplex. Dominantou rozsáhlého areálu je bývalý parní mlýn z roku 1911, první automatizované zařízení na mletí mouky v Praze, schopné denně umlít až 200 tun obilí. Architektům se při rekonstrukci povedlo skloubit industriální architekturu z počátku 20. století s prvky architektury moderní a vytvořit tak působivý nadčasový prostor.

ulice Jankovcova ulice V Přístavu

12 Holešovický přístav, Prague Marina Holešovický přístav, významná technická památka a také jediný pražský přístav, který propojuje lodní dopravu s železniční a silniční, má možná nejlepší léta za sebou, ale to mu na zajímavosti určitě neubírá. Původní stavby v přístavišti jsou v secesním stylu a zjemňují strohé tovární Holešovice. Jedinečnou atmosféru umocňuje kontrast poeticky rezivějících lodí s velmi moderní zástavbou luxusního bytového komplexu Prague Marina.

Holešovický přístav

ulice Jankovcova

13 Ogilvy & Mather Stejně jako Classic 7, i sídlo komunikační agentury Ogilvy spojuje historii a svěží design. Původně budova Pražských pekáren a sodovkáren založená Ferdinandem Zátkou se stala domovem jedné z největších mezinárodních reklamních agentur v roce 2003. Od roku 2012 má nový kabát v podobě maskování, vycházejícího z techniky kamufláže válečných lodí. Protože se sídlo nachází v blízkosti přístavu, vypůjčili si kreativci inspiraci z historie námořnictví.

ulice Přívozní **14 *Ortenovo náměstí***

V křížení ulic Jankovcova a Plynární narazíte na legendární klub a kavárnu Cross Club.

15 Cross Club vzdává poctu industriálnímu charakteru Holešovic. Steampunková estetika, ocel, pohyblivé matice, šrouby i kola tvoří nejen podstatu venkovní zahrádky, ale i sklepních interiérů vyhlášeného hudebního klubu.

2
Holešovický přístav
DOX
Pražská tržnice
Pod Dráhou
Varhulíkové
U Vody
U Pergamenky
Jankovcova
Bondyho
Partyzánská
Vrbenského
Nádraží Holešovice
Plynární
Malá Plynární
Přívozní
Ortenovo nám.
U Papírny
Za Papírnou
Rajská
Jablonského
Železničářů
Argentinská
U Městských domů
Osadní
Poupětova
U Uranie
U Parního mlýna
Jankovcova
Vystaviště
U Vystaviště
Na Šachtě
Schnirchova
Šimáčkova
U Smaltovny
U Průhonu
Na Maninách
V Háji
Přístavní
Veletržní
Dělnická
Komunardů
Štenberkova
Tovární
Tusarova
Stupkova
Řezáčovo nám.
Heřmanova
Pplk. Sochora
Farského
Dukelských hrdinů
Antonínská
Strossmayerovo nám.
Bubenská
Vltavská
Za Viaduktem
U Topíren
Jateční
Bubenské nábř.
nábř. Kapitána Jaroše
Hlávkův most
ostrov Štvanice

Zastávka Lipanská na Žižkově

3

Z Vinohrad na Žižkov a zpět

4,5 km

Žižkov je snad nejlegendárnější pražskou čtvrtí mimo historické centrum. V minulosti jeho převážně dělnické obyvatelstvo, veselý život místních hospůdek a kabaretů i kopcovitý terén pod Vítkovem společně vytvořily neodolatelnou auru, které propadl kdekterý aspirující umělec. Žižkov byl i domovem dvou Jaroslavů – Haška, autora světoznámého humoristického románu Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, a básníka Seiferta, jediného českého nositele Nobelovy ceny za literaturu. Dnešní Žižkov se rychle mění, ale jeho srdce zůstává bohémské stále. Vycházka vás nejprve přivede do čtvrti Královské Vinohrady. Nesou své jméno po skutečných vinicích, jež se ve středověku rozkládaly na zdejších svazích. Dnes vinice vystřídaly nádherně zdobené domy, které doplňuje strohá moderna překvapivých tvarů i barev. Klikatá cesta žižkovskými ulicemi vás zavede i do blízkosti televizního vysílače. K odpočinku a osvěžení využijte některou z místních hospůdek, jimiž je Žižkov vyhlášený.

Za kouzlem pražské bohémy

Popis trasy

1 Náměstí Míru 2 kostel sv. Ludmily 3 Divadlo na Vinohradech

1 Náměstí Míru O tom, že je náměstí Míru centrálním bodem Vinohrad, není pochyb. **2 Kostel sv. Ludmily** Ve středu náměstí stojí působivý novogotický kostel sv. Ludmily, jehož 60 metrů vysoké věže dominují širokému okolí. **3 Divadlo na Vinohradech** V kontrastu ke strohým liniím kostela se po levé straně náměstí rýsuje secesní Divadlo na Vinohradech s bohatě zdobenou fasádou.

Kostel sv. Ludmily a Divadlo na Vinohradech

ulice Anglická ulice Balbínova ***4 budova Českého rozhlasu*** *ulice Na Smetance* ***5 vinohradská škola Na Smetance***

4 Budova Českého rozhlasu Funkcionalistická budova Českého rozhlasu má v pražské historii své nezastupitelné místo. Vysílat se odtud začalo již v roce 1933. V budově je unikátní páternoster, instalovaný již v roce 1929, který je nejstarším funkčním oběžným výtahem v České republice.

5. května roku 1945 zazněla z budovy rozhlasu výzva k obraně Prahy proti nacistům; tím bylo odstartováno květnové Pražské povstání.

5 Vinohradská škola Na Smetance Balbínova ulice ústí u jedné z nejkrásnějších a na konci 19. století také nejmodernějších školních budov. Škola Na Smetance slouží svému účelu bezmála 130 let a kdysi ji obdivoval i sám císař František Josef I.

ulice Na Smetance

6 Riegrovy sady Po schodech vystoupáte k soše Františka Ladislava Riegra, podle něhož je populární park na rozhraní Vinohrad a Žižkova pojmenován. Jejím autorem je jeden z nejvýznamnějších českých sochařů Josef Václav Myslbek. Více než 100 let starý park ukrývá intimní zákoutí, volné louky a zejména neobvyklé průhledy na pražské panorama. Přes léto je zde otevřena velká zahradní restaurace, která se během teplých měsíců pro některé Pražany stává takřka druhým domovem. Z vrcholu louky na západním okraji parku je nádherný výhled na Staré Město a Pražský hrad. V létě je to také ideální místo na piknik.

Pohled z Riegrových sadů

ulice Italská

7 Náměstí Winstona Churchilla Na první pohled možná nepříliš zajímavé náměstí je rušným žižkovským prostranstvím, především díky studentům proudícím ze zdejší Vysoké školy ekonomické. Po pravé straně vyrostla ve 30. letech minulého století budova Všeobecného penzijního ústavu v tehdy módním funkcionalistickém slohu; dnes slouží jako dům služeb. V horní části parku stojí pomník slavného britského premiéra Winstona Churchilla v nadživotní velikosti, který je přesnou replikou londýnského originálu od britského sochaře Ivora Roberts-Jonese.

Socha W. Churchilla byla odhalena 17. listopadu 1999 k desátému výročí Sametové revoluce za osobní přítomnosti Margaret Thatcherové.

ulice Seifertova ulice Husinecká ***8 Kostnické náměstí***

Seifertova ulice je hlavní tepnou Žižkova. Nese jméno Jaroslava Seiferta, vynikajícího českého básníka a nositele Nobelovy ceny, který zde nejen bydlel, ale v nedalekém gymnáziu také studoval. Husinecká ulice patří spolu se svým okolím mezi památná, i když trochu temná místa Žižkova. Ve středověku se právě tady na Šibeničním vrchu, jen malý kousek za městskou hradbou, rozprostíralo popraviště.

8 Kostnické náměstí je snad nejmalebnějším pláckem Žižkova. Jeho název odvozený od města Kostnice, kde se sešel církevní koncil a kde došlo k upálení mistra Jana Husa, připomíná propojení žižkovské čtvrti s husitskými událostmi 15. století.

Nad starosvětskou atmosférou náměstí i zdejších uliček se tyčí nejen vrch Vítkov, ale také dominantní bronzová jezdecká socha Jana Žižky z Trocnova vážící 16,5 tuny.

ulice Štítného

9 Žižkovské divadlo Járy Cimrmana Nenápadná budova starého Žižkovského divadla nese č. p. 520. Má za sebou opravdu pestrou minulost. Bývalo tady divadlo, kaple i vyhlášená tančírna, ovšem nyní zde již několik desítek sezon vládne mystifikace legendárního cimrmanovského kolektivu.

ulice Cimburkova

10 Prokopovo náměstí ve tvaru nevelkého trojúhelníku je ideálním místem pro pořádání trhů. Uprostřed má svůj pomník Jaroslav Hašek, geniální český spisovatel a autor několikadílného románu Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, který prožil v blízkém okolí část svého života. Sochař Karel Nepraš dílo pojal jako nezvyklou jezdeckou bustu.

ulice Prokopova

11 Betlémská kaple na Žižkově, nenápadná, ale nesmírně zajímavá stavba, je ukryta ve dvoře pavlačového činžovního domu. Její autor, architekt Emil Králíček, se nechal inspirovat kubistickými tvary.

ulice Prokopova

12 Havlíčkovo náměstí s krásnou parkovou i květinovou úpravou zdobí uprostřed stojící socha Karla Havlíčka Borovského, českého básníka a novináře. Na dlažbě okolo sochy jsou umístěny jeho slavné epigramy.

Nárožní budova radnice Prahy 3 je historizující stavba, která slouží nejen jako úřední centrum čtvrti. Její součástí je výstavní prostor i malý vnitřní dvůr se zajímavou sochařskou výzdobou.

Na žižkovské radnici se dvakrát ženil Václav Havel. Světově proslulý český dramatik, disident, spoluautor Charty 77 a také pozdější československý i český prezident si právě tady vzal za manželku Olgu Šplíchalovou, která nedaleko na Žižkově bydlela. Poté, co ovdověl, se oženil opět na žižkovské radnici s herečkou Dagmar Veškrnovou.

Havlíčkovo náměstí s radnicí

ulice Lipanská ulice Bořivojova ulice Čajkovského

13 Sladkovského náměstí Kostel sv. Prokopa je dominantou půvabného náměstí na úpatí tzv. horního Žižkova, které je spolu s nedalekou tramvajovou zastávkou Lipanská jedním z několika ústředních bodů žižkovské čtvrti. Novogotická chrámová stavba Josefa Mockera vznikla na přelomu 19. a 20. století.

ulice Vlkova ulice Víta Nejedlého ulice Fibichova

14 Budova Mezinárodní ústředny Mezinárodní, původně meziměstská, telefonní a telegrafní ústředna patří k nejzajímavějším stavbám Žižkova. Pod vedením architekta Bohumíra Kozáka byla vybudovaná krátce po roce 1921. Její dvě věže i další typické prvky výzdoby spadají do období českého národního dekorativismu.

15 Žižkovský televizní vysílač a Starý židovský hřbitov na Žižkově

15 Žižkovský televizní vysílač je nepřehlédnutelnou dominantou pražského panoramatu. Kromě technického zázemí vysílače v sobě skrývá i luxusní hotelové apartmá, restauraci s barem a kavárnou a vyhlídkovou observatoř s jedinečným výhledem na Prahu. Vysílač zdobí bizarní sochy miminek od umělce Davida Černého.

Starý židovský hřbitov na Žižkově Přímo pod věží skrývají své tajemství Mahlerovy sady. Kdysi se zde nacházel židovský hřbitov, jehož část je stále dobře viditelná. Starý židovský hřbitov na Žižkově vznikl původně jako součást morového pohřebiště pražského ghetta, ale časem se z něj stal hřbitov řádný, který komunitě sloužil přes sto let.

Žižkovský televizní vysílač a Starý židovský hřbitov na Žižkově

ulice Pospíšilova

16 Škroupovo náměstí Ačkoli se to nezdá, toto kruhové náměstí má průměr 150 metrů. Do pražské historie vstoupilo událostmi první povolené disidentské manifestace v prosinci roku 1988, kterou svolala Charta 77 k výročí Všeobecné deklarace lidských práv. Svůj první veřejný politický projev požadující propuštění politických vězňů tady pronesl Václav Havel.

ulice Zvonařova ulice Slavíkova

17 Švehlova kolej Velkolepá budova Švehlovy koleje je dokladem bohatého studentského života na Žižkově. Kolej vybudovaná krátce po vzniku republiky v duchu národního art deca s prvky rondokubismu byla významným centrem kulturního i společenského života. V současnosti kolej spadá pod Univerzitu Karlovu v Praze.

18 Náměstí Jiřího z Poděbrad

18 Náměstí Jiřího z Poděbrad Příchozího na náměstí okamžitě upoutá nezvyklá monumentální architektura kostela Nejsvětějšího Srdce Páně, dílo slovinského architekta Jože Plečnika, jenž je podepsán i pod moderní přestavbou Pražského hradu. Kostel, jehož tvar evokuje Noemovu archu, je nejvýznamnější pražskou sakrální stavbou 20. století. Náměstí je častým dějištěm populárních farmářských trhů či jiných kulinárních i kulturních akcí.

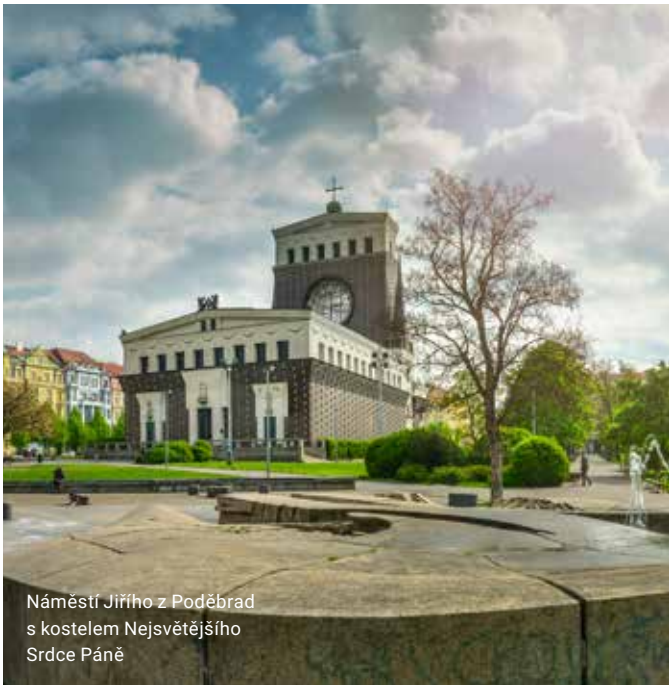

Náměstí Jiřího z Poděbrad s kostelem Nejsvětějšího Srdce Páně

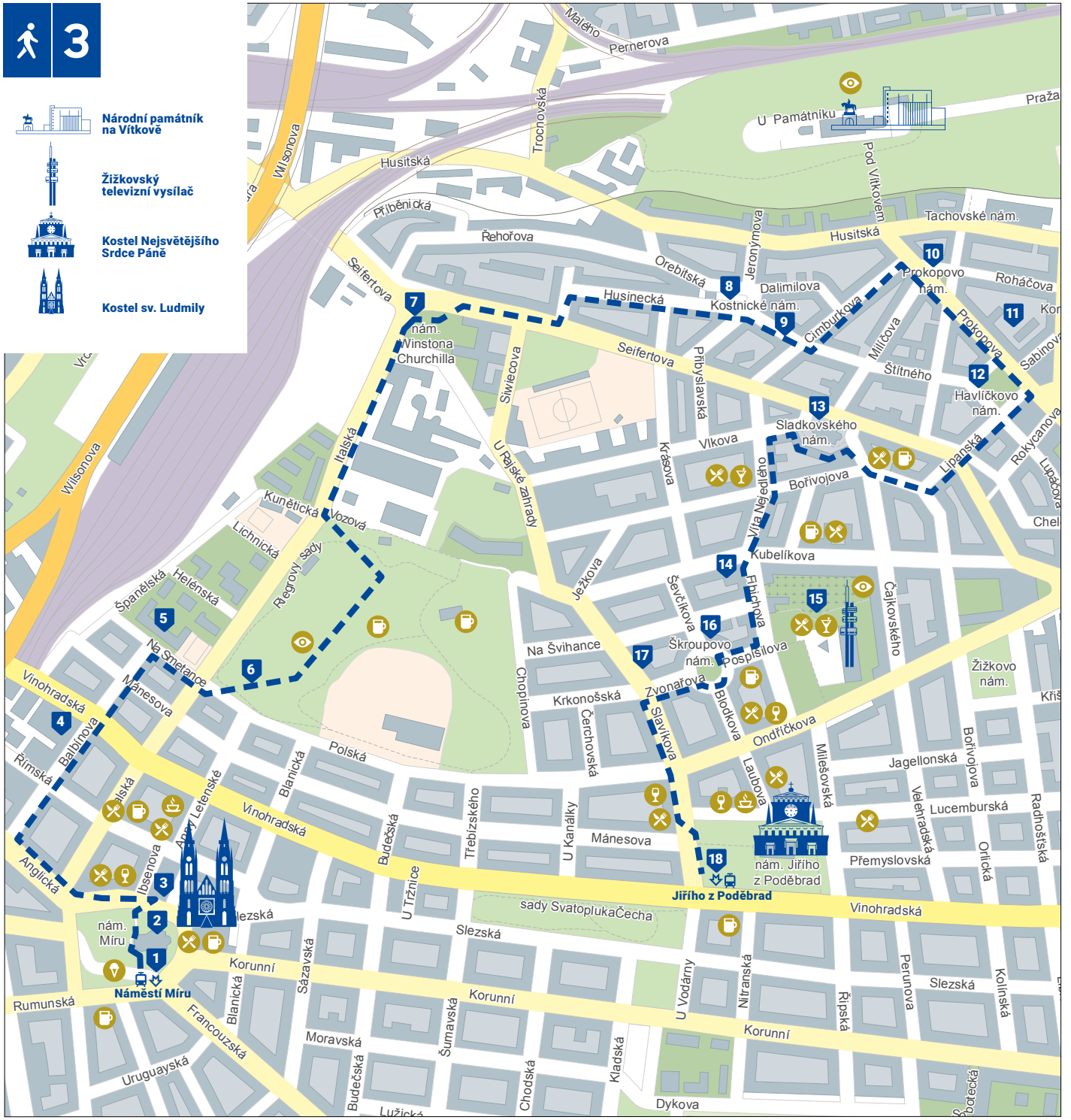
3
Národní památník na Vítkově
Žižkovský televizní vysílač
Kostel Nejsvětějšího Srdce Páně
Kostel sv. Ludmily
Malého
Pernerova
Trocnovská
U Památníku
Pod Vítkovem
Husitská
Příběnická
Řehořova
Tachovské nám.
Jeronýmova
Orebitská
Dalimilova
Husinecká
Kostnické nám.
Prokopovo nám.
Roháčova
Cimburkova
Milíčova
Prokopova
Štítného
Havlíčkovo nám.
Sabinova
Seifertova
nám. Winstona Churchilla
Siwiecova
Přibyslavská
Sladkovského nám.
Vlkova
Krásova
Lipanská
Rokycanova
Lupáčova
Bořivojova
Vítka Nejedlého
Italská
U Rajské zahrady
Kunětická
Vozová
Lichnická
Riegrovy sady
Kubelíkova
Ježkova
Ševčíkova
Fibichova
Čajkovského
Španělská
Helénská
Na Smetance
Na Švihance
Škroupovo nám.
Pospíšilova
Žižkovo nám.
Vinohradská
Mánesova
Chopinova
Krkonošská
Zvonařova
Blodkova
Slavíkova
Čerchovská
Ondříčkova
Balbínova
Římská
Polská
Blanická
Laubova
Milešovská
Jagellonská
Bořivojova
Anny Letenské
Vinohradská
Budečská
Třebízského
U Kanálky
Mánesova
Velehradská
Lucemburská
Radhošťská
Anglická
Ibsenova
nám. Jiřího z Poděbrad
Přemyslovská
Orlická
Jiřího z Poděbrad
U Tržnice
sady SvatoplukaČecha
Vinohradská
nám. Míru
Slezská
Korunní
Sázavská
U Vodárny
Nitranská
Perunova
Slezská
Kolínská
Náměstí Míru
Rumunská
Blanická
Korunní
Šumavská
Řipská
Francouzská
Moravská
Korunní
Uruguayská
Budečská
Chodská
Kladská
Dykova
Lužická

4

Z Holešovic na Staré Město

4 km

Proti proudu času do tajemné zahrady

Tato procházka tvoří doslovnou i pomyslnou spojnici mezi dvěma světy, které jsou si však v mnohém blízké. Propojuje totiž dvě velmi odlišné pražské čtvrti i dvě ikonické budovy Národní galeri v Praze: funkcionalistický Veletržní palác se sbírkou moderního umění a starodávný klášter sv. Anežky České, v němž je umístěna sbírka středověkého umění. Z Holešovic vás trasa povede Letenskými sady až k Metronomu, novodobé dominantě levého břehu Vltavy, a přes most až k nejsevernějšímu konci Starého Města. Propletete se uličkami této části centra, kterou většina návštěvníků dosud neobjevila a která na vás dýchne autentickou atmosférou staré Prahy. Vaším cílem pak bude nově upravená a teprve nedávno otevřená klášterní zahrada a klášter samotný.

Popis trasy

Veletržní palác

1 Veletržní palác / Národní galerie v Praze První funkcionalistická budova v Praze, původně určená pro konání veletrhů, pochází z roku 1928 a rázem se stala největší stavbou svého druhu na světě. V roce 1976 získala budovu Národní galerie. Po rozsáhlé rekonstrukci ukončené v 90. letech se budova stala sídlem unikátní sbírky moderního a současného umění – jak českého, tak zahraničního. Kolekce obsahuje díla umělců nejzvučnějších jmen - Pabla Picassa, Augusta Renoira, Vincenta van Gogha či Gustava Klimta. Monumentální vnitřní prostor galerie, jehož členění připomíná paluby zaoceánské lodi, však stojí za to vidět i sám o sobě.

Veletržní palác
© Národní galerie v Praze

ulice Heřmanova ulice Františka Křížka

2 Bio Oko Populární jednosálové artové kino pochází z roku 1940. Přízemí je osazeno různými typy sedaček (plážová lehátka, sedací vaky, karosérie automobilu), jejichž kompozici vytvořil designér Maxim Velčovský. Zdejší bar s kavárnou je oblíbeným místem setkávání.

ulice Milady Horákové

3 Letenské náměstí Za povšimnutí stojí po pravé straně novorenesanční, 26 metrů vysoká Letenská vodárenská věž, dále svého času luxusní funkcionalistický blok železobetonových obytných domů přezdívaný Molochov (z let 1936–1938) nebo pak po levé straně čnící konstruktivistická budova Ministerstva vnitra přezdívaná „kachlíkárna" (z let 1935–1939).

ulice Nad Štolou ulice Letohradská ulice Muzejní

4 Národní technické muzeum a **Národní zemědělské muzeum** Monumentální funkcionalistické stavby s výraznými novoklasicistickými prvky byly vystavěny společně v letech 1938-1942 podle projektu dnes již nepříliš známého architekta Milana Babušky. Původní myšlenka počítala s jednou velkolepou společnou budovou, ovšem zasáhly regulační předpisy a především postupné vzájemné neshody obou institucí týkající se prostorových i organizačních otázek. Nakonec tedy byly postaveny dvě samostatné budovy oddělené Muzejní ulicí. Hlavní vchody obou institucí směřují k Letenským sadům – z této strany také nejlépe vynikne identická podoba obou staveb.

Architektonický návrh po rozdělení budov počítal s obří bránou tvořenou kamennými pilíři, klenoucí se nad Muzejní ulicí, která měla alespoň symbolicky odkazovat k původní myšlence jednotné budovy. Ani k její realizaci ovšem kvůli neshodám nakonec nikdy nedošlo.

ulice Kostelní

5 Letenský zámeček postavený podle vzoru renesančních italských vil slouží jako restaurace. V letech 1891–1916 stála v jeho blízkosti horní stanice lanové dráhy na Letnou, vedoucí od Štefánikova mostu. Na lanovou dráhu navazovala stanice první pražské elektrické tramvajové dráhy, kterou zbudoval u příležitosti Zemské jubilejní výstavy František Křižík. Moderní trať nahradila koněspřežnou tamvaj v roce 1891. Dnes před zámečkem najdete velmi oblíbenou pivní zahrádku s úžasným výhledem na centrum města a Vltavu.

Letenské sady

6 Metronom zaujímá na mapě Prahy symbolické místo. Právě zde se kdysi k nebi tyčil gigantický pomník J. V. Stalina, který byl

odstraněn (dynamitem) až řadu let po Stalinově smrti, v roce 1962. Sedm tun vážící Metronom instalovaný v roce 1991 se měl stát také symbolem nové doby. Nyní je celá oblast především rájem skateboardistů.

Metronom

dolů na nábřeží Edvarda Beneše most Svatopluka Čecha Dvořákovo nábřeží

7 Hotely Intercontinental a President Oba hotely jsou ukázkou místní varianty brutalistního stylu. Prezidentské apartmá hotelu Intercontinental o rozloze 154 metrů čtverečních, s panoramatickým výhledem i vlastní saunou, bývalo zdaleka nejluxusnější pražskou adresou. Nejznámější osobností, která jej poctila svou návštěvou, byl v devadesátých letech Michael Jackson. Ze svého apartmá měl skvělý výhled na vlastní sochu v nadživotní velikosti, která byla dočasně umístěna právě na sokl Metronomu.

ulice Dušní ***8 kostel sv. Šimona a Judy*** ***9 ulice U Milosrdných***

8 Kostel sv. Šimona a Judy se pyšní bohatou hudební tradicí včetně návštěv dalších dvou hudebních celebrit – Wolfganga Amadea Mozarta a Josepha Haydna. Kostel zůstal této tradici věrný a dodnes je využíván jako koncertní síň.

9 Ulice U Milosrdných vede okolo nejstaršího křídla nemocnice a kláštera Milosrdných bratří, kteří nemocnici provozovali

Kostel sv. Šimona a Judy

od roku 1620. V roce 1847 zde byla bratrem Celestýnem Opitzem provedena vůbec první operace pod narkózou v rámci celé rakousko-uherské monarchie.

Na budovu kláštera navazuje směrem k nábřeží městská nemocnice Na Františku. Špitál byl na jejím místě založen patrně už kolem roku 1360 a od té doby je nepřetržitě v provozu. Jedná se tak o nejstarší nemocnici ve střední Evropě.

ulice Kozí „Kozí plácek“ ***10 ulice U Obecního dvora*** ***11 ulička Ve Stínadlech***

10 Ulice U Obecního dvora Za dobu své existence plnil Obecní dvůr řadu funkcí, především byl hospodářským zázemím. První doložené využití bylo k ustájení obecních koní a povozů, později sloužil jako královská požární zbrojnice. Dům U Cenzorů (č. p. 798/5) v 19. století skutečně obýval vykonavatel cenzorského úřadu. Dům s č. p. 799/7 byl obydlím slavné malířské rodiny Mánesů a rodištěm jednoho z nejvýznamnějších představitelů českého romantismu Josefa Mánese. Jeho otec Antonín Mánes, zakladatel české krajinářské školy, měl ve věžičce sousedního domu U Cenzorů ateliér.

11 Ulička Ve Stínadlech Po pravé straně naproti Obecnímu dvoru projdete uličkou Ve Stínadlech, pojmenované na počest díla Jaroslava Foglara. Ten do zdejších tajemných zákoutí a starých domů skutečně umístil dějiště jednoho ze svých nejslavnějších románů o Rychlých šípech – Záhada hlavolamu (1941).

Haštalské náměstí - ulice Ve Stínadlech, bývalá škola a fara

Máte-li rádi krásné věci, zamiřte do nedaleké Rámové ulice. Zdejší design shop QUBUS prezentuje již od roku 2002 jak vlastní designovou řadu, tak i tvorbu předních českých designérů.

Haštalské náměstí **12** ***kostel sv. Haštala*** **13** ***škola a fara*** **14** ***kostnice*** **15** ***starý špitál***

12 Kostel sv. Haštala, původně románská stavba z konce 12. století, je jediným kostelem tohoto zasvěcení u nás.

13 Škola a fara Od založení k němu patřila škola a fara se zahradou obehnanou masivní zdí – dnes budovy využívají různé církevní spolky a organizace.

14 Kostnice Kolem kostela býval hřbitov, který připomínají kříže v mozaice chodníku, i dodnes stojící malá budova bývalé kostnice s malovaným náhrobkem na stěně.

15 Starý špitál Na rohu ulice Řásnovka stojí netypický kulatý nárožní dům – bývalý špitál českého řádu Křižovníků s červenou hvězdou. Je to jediný původní český řád a jediný mužský řád založený ženou – českou princeznou Anežkou. Původní stavba byla v roce 1965 asanována a nahrazena novostavbou, která ovšem stojí na základech zdiva původního špitálu a kopíruje jeho půdorys.

Celá tato okolní zástavba byla čtvrtí nejchudších Pražanů, plná úzkých uliček s bizarními domečky a otřesnými hygienickými podmínkami. Proto byla postupně většina čtvrti v rámci asanace, vyhlášené na konci 19. století, zbořena.

ulice Řásnovka

16 Ulice Řásnovka se původně jmenovala Schneckova, podle výrobce populárních hracích karet. Pražané si ji postupně přejmenovali na Slimákovou, Plžovou, Hlemýžďovou, až zasáhli úředníci a dali jí název podle hejtmana ze Řásnova, majitele jednoho z domů. V dávných dobách se uličce také přezdívalo U králů žump, protože zde stála skromná obydlí chudých nádeníků, pohodných (osoby oprávněné odstraňovat a zakopávat zdechliny) a dokonce i katů (rodiny Mydlářů a Zellingerů).

Ministerstvo průmyslu a obchodu a Anežský klášter

Nejtypičtějším rysem této velkolepé stavby je skleněná kupole na střeše. Její krásu oceníte zejména po setmění – zůstává totiž osvětlena po celou noc.

ulice Klášterská

17 Budova Ministerstva průmyslu a obchodu Působivá secesní budova od architekta Josefa Fanty byla dokončena v roce 1934 s rekordně vysokým rozpočtem. Není divu: na celé budově můžete napočítat přes sto dvacet soch, doplněných velkým množstvím dalších ozdobných prvků, které podtrhují celkový reprezentativní vzhled.

Josef Fanta je mimo jiné autorem vstupní haly s krásnou secesní kavárnou dřívějšího Wilsonova, dnes Hlavního nádraží.

ulice Na Františku ***18 Zahrada za svatyněmi*** ***19 Zahrada při severní bráně*** ***20 Klášter sv. Anežky České***

18 Zahrada za svatyněmi Areál zahrad kláštera prošel rozsáhlou rekonstrukcí v roce 2016. Do první ze zahrad lze vstoupit dvěma novými zahradními bránami, do **19 Zahrady při severní bráně** pak velkou barokní bránou od nábřeží. Do té doby zcela nepřístupné zahrady nyní zdobí na dvě desítky současných sochařských děl předních českých umělců.

20 Klášter sv. Anežky České Jedna z nejstarších a nejvýznamnějších pražských gotických staveb nese jméno své zakladatelky, přemyslovské princezny sv. Anežky. Ta v průběhu svého života vybudovala rozlehlý a umělecky bohatě vyzdobený klášter s královským pohřebištěm, vlastní hrobkou a několika kostely. Po zrušení kláštera v roce 1782 hrozilo v té době již notně zchátralé stavbě zboření. K němu naštěstí nedošlo – naopak byla prohlášena národní kulturní památkou a v průběhu 20. století byla postupně rekonstruována. V 80. letech byl areál otevřen veřejnosti a upraven pro sbírku středověkého umění Národní galerie v Praze (doporučujeme k návštěvě – tato expozice bývá neprávem opomíjena snad právě pro své nenápadné umístění stranou návštěvnického ruchu).

Návštěvníci mohou zdarma projít zahradami a přízemím kláštera po prohlídkové trase, která je připravena také ve variantě pro děti.

Klášterní zahrady jsou sice otevřeny celoročně, ale uzavírají se za nepříznivého počasí. V případě, že nelze do areálu vstoupit zahradními bránami, pokračujte z ulice Na Františku do ulice Kozí a ulice U Milosrdných – úzká ulička Anežská vás pak zavede k hlavnímu vstupu do areálu.

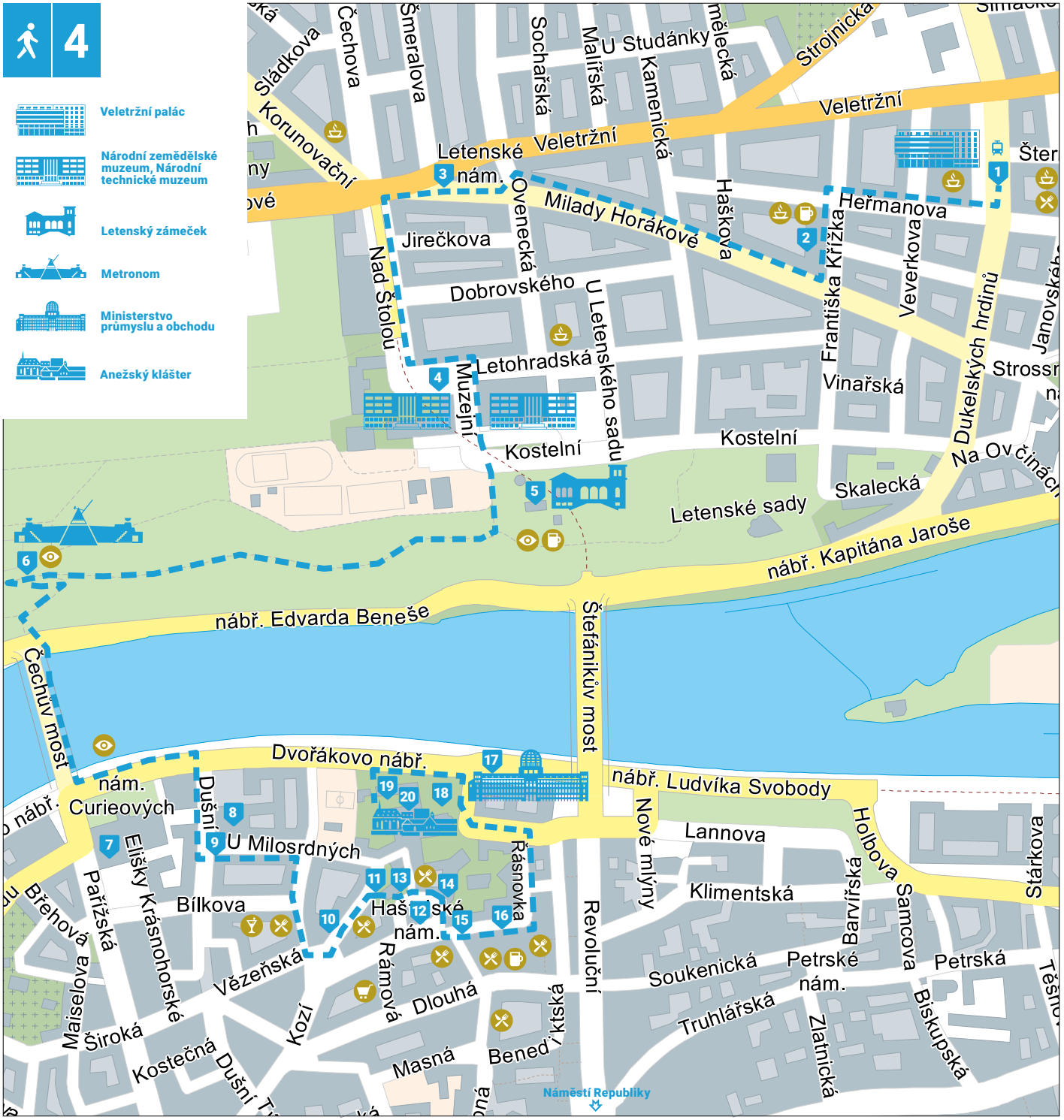
4
Veletržní palác
Národní zemědělské muzeum, Národní technické muzeum
Letenský zámeček
Metronom
Ministerstvo průmyslu a obchodu
Anežský klášter
Sladkova
Čechova
Šmeralova
Sochařská
Malířská
U Studánky
Kamenická
Strojnická
Veletržní
Letenské nám.
Milady Horákové
Jirečkova
Ovenecká
Haškova
Heřmanova
Veverkova
Františka Křížka
Janovského
Nad Štolou
Dobrovského
U Letenského sadu
Letohradská
Muzejní
Kostelní
Vinařská
Dukelských hrdinů
Na Ovčíně
Skalecká
Letenské sady
nábř. Kapitána Jaroše
nábř. Edvarda Beneše
Čechův most
Štefánikův most
Dvořákovo nábř.
nábř. Ludvíka Svobody
nám. Curieových
Dušní
U Milosrdných
Nové mlýny
Lannova
Holbova
Stárkova
Elišky Krásnohorské
Pařížská
Bílkova
Hašlerské nám.
Rásnovka
Revoluční
Barvířská
Samcova
Klimentská
Břehová
Maiselova
Široká
Kostečná
Dušní
Kozí
Vězeňská
Rámová
Dlouhá
Masná
Benediktská
Soukenická
Petrské nám.
Petrská
Truhlářská
Zlatnická
Biskupská
Náměstí Republiky

Vila Jaroslava Vondráka, str. 48

5

Střešovice a Dejvice

6 km

Od zasněných vil k socialistickému mrakodrapu

Čeká vás nevšední zážitek plný kontrastů. Střešovice i Dejvice totiž patří k bonbonkům pražské architektury, obzvlášť pokud máte rádi neobvyklé a nápadité stavby 20. století. Ve střešovické vilové oblasti se usazovali mnozí umělci. Malíři a sochaři tady měli své ateliéry, ovšem svá sídla si zde stavěli i movití podnikatelé. Klid rodinného života na vás v této části Prahy dýchne i dnes. Dejvice jsou pak docela jiné. Vznikaly v metropoli nového československého státu jako luxusní rezidenční čtvrť podle uceleného moderního urbanistického projektu architekta Antonína Engela. Ústřední Vítězné náměstí bylo obestavěno řadou monumentálních budov, které zde ostatně stojí dodnes. Oblast Dejvic byla vždy částečně prominentní čtvrtí; dnes je mimo jiné centrem studentského života.

Popis trasy

1 Ořechovka *schody k Müllerově vile*

2 Müllerova vila Všem fanouškům moderní architektury doporučujeme návštěvu Müllerovy vily, ikonického díla architekta Adolfa Loose z let 1928–1930. Vila na první pohled zaujme strohým exteriérem; uvnitř se však skrývá fascinující členitý prostor, v němž se jednotlivá podlaží a místnosti do sebe dynamicky vlévají v duchu Loosovy teorie „Raumplanu". Loos vytvořil unikátní, luxusní a nadčasový dům, který si můžete prohlédnout včetně původního zařízení a nábytku.

⚠ Prohlídku vily lze absolvovat pouze s průvodcem a je třeba si konkrétní termín s předstihem rezervovat na **www.mullerovavila.cz**

Müllerova vila © Muzeum hlavního města Prahy

ulice Nad Hradním vodojemem *ulice Pod Kostelem* *ulice Sibeliova*

3 Kostel sv. Norberta Dominantou Sibeliovy ulice je kostel sv. Norberta, novorománská trojlodní bazilika pocházející z konce 19. století. V tomto období se Střešovice osamostatnily od závislosti na klášteru strahovských premonstrátů. V názvu a tedy patronaci kostela však zůstal odkaz zakladatele premonstrátského řádu, sv. Norberta.

Kostel sv. Norberta

4 Sokolovna Po levé straně Sibeliovy ulice si můžete povšimnout tohoto bývalého centra společenského dění.

5 Funkcionalistický evangelický kostel stojí na náměstí Před Bateriemi.

ℹ Pokud budete z náměstí Před Bateriemi pokračovat ulicí U Páté baterie stále rovně, přijdete k další zajímavé stavbě a to, k Rothmayerově vile.

6 Rothmayerova vila Dvoupatrová vila slavného architekta Otto Rothmayera a jeho manželky Boženy, významné textilní výtvarnice a designérky, je ukázkou detailně propracované architektury inspirované prvky kvádru a válce.

náměstí Před Bateriemi *ulice U Šesté baterie* *ulice Pod Bateriemi* *ulice Nad Hradním vodojemem*

7 Střešovická zvonička Vedle schodů vedoucích do Střešovické ulice stojí zvonička postavená na konci 19. století, pozůstatek původní zástavby starých Střešovic.

ulice Střešovická *ulice Na Pěkné vyhlídce* *ulice Na Dračkách*

8 Vila Václava Špály Zhruba v polovině ulice Na Dračkách na parcele č. 5 si nechal postavit vilu s ateliérem malíř a grafik Václav Špála. Realizací pověřil významného architekta Otakara Novotného, který se zaměřoval na cihelnou architekturu holandského typu.

Ulice Lomená

ulice Pod Vyhlídkou ▸ ulice Cukrovarnická ▸ ulice Lomená ▸ ulice Na Ořechovce ▸

9 Vila Bohumila Kafky Zděná vila jednoho z nejvýznamnějších českých sochařů zaujme především prosklenou přístavbou, kde měl umělec svůj ateliér. Architekt Pavel Janák využil v exteriéru strohého režného zdiva, které oživil promyšlenými detaily nadpraží, říms a drobnými geometrickými prvky.

ulice Západní ▸

10 Vila Jaroslava Vondráka Vlastní vilu, dominující západní straně Macharova náměstí, si architekt Jaroslav Vondrák navrhl v duchu rondokubismu, „národního slohu" typického pro československou architekturu 20. let. Ten snadno rozeznáte podle výrazného použití kontrastujících forem oblouku a kvádru. Vondrák je autorem několika dalších staveb na Ořechovce včetně nedaleké Ústřední budovy s kinem Ořechovka.

ulice Na Ořechovce ▸

11 Ústřední budova Ořechovka Čtvrť Ořechovka byla plánována jako jednotně urbanisticky řešená vilová čtvrť ve stylu anglického zahradního města. Ústředním bodem centrálního náměstí byla budova od zmíněného architekta Vondráka, obchodní i společenské zázemí zdejší vilové kolonie. Zahrnovala velký divadelní a taneční sál, kino i restauraci s kavárnou. Stavba, která by si zasloužila důkladnou rekonstrukci, zaujme na první pohled architekturou ovlivněnou secesí i kubismem.

ulice Spojená

12 Ulice Dělostřelecká spolu s ulicí Klidnou tvoří malou čtvrť typizovaných domů postavených ve stylu rondokubismu. Tento „národní sloh“ nahradil po vzniku nové republiky jehlancový kubismus. Oblost a barevnost odkazuje k motivům slovanské tradice.

ulice Dělostřelecká ulice Špálova ulice Na Ořechovce

13 Ulice U Laboratoře Komplex budov, který minete v ulici U Laboratoře, je bývalý Výzkumný ústav cukrovarnický, jehož stavba vznikla v roce 1920 v tehdy módním stylu art deco. V současnosti je budova sídlem Fyzikálního ústavu Akademie věd ČR.

ulice Cukrovarnická

14 Muzeum Městské hromadné dopravy V expozici naleznete unikátní technické památky. Nejstarší tramvajový vůz dokonce sloužil ještě koněspřežné tramvaji. Mnohé z exponátů jsou spojeny se jménem geniálního českého vynálezce a pionýra elektrifikace Františka Křižíka.

ulice Patočkova ulice Pevnostní ulice Pod Hradbami

15 Traubova vila Vila továrníka Edmunda Trauba vznikla jako ojedinělý příklad německé moderny v Praze – jejím základem je železobetonová konstrukce a zajímavý kamenný obklad. Renomovaný německý architekt i designér Bruno Paul ji dokončil v roce 1929.

ulice Dělostřelecká

16 Vila v Dělostřelecké ulici č.1 byla svého času nejdůležitější pražskou adresou. Od roku 1995 zde totiž bydlel prezident Václav Havel se svou první manželkou Olgou. V „prezidentské“ vile bydlela také druhá prezidentova manželka Dagmar Havlová.

ulice Pod Hradbami ulice Svatovítská

17 Vítězné náměstí je středobodem Dejvic. Vžil se pro něj lidový název „Kulaťák“, ačkoli názvy oficiální se v průběhu doby střídaly. Náměstí sice nakonec nebylo celé vybudováno podle zamýšleného projektu Antonína Engela, ale i tak působí monumentálně. Část budov patří vojenskému štábu České armády, kde najdeme mimo jiné také památník československým vojákům 2. světové války. Na náměstí byl vyhrazen prostor pro kampus Českého vysokého učení technického, jehož postupná realizace probíhala po roce 1960. Poslední budovy však byly dokončeny teprve nedávno.

Interiér knihovny stojí za zhlédnutí, ale k návštěvě láká i zdejší kavárna, kde se vaří výběrová káva, čepuje kvalitní pivo a dostanete zde i lehký oběd.

Národní technická knihovna

Původně byla špičatá věž osazena komunistickým symbolem – pěticípou hvězdou z rubínového skla. Důmyslný mechanismus umožňoval zasunutí špičky dovnitř věže, takže bylo možno hvězdu pravidelně čistit – většinou v noci, aby její absence nezavdávala příčinu ke spekulacím. Později byla rudá hvězda nahrazena zelenou, dnes je však špička věže již několik let bez ozdoby.

Hotel International
© Libor Sváček

ulice Zikova

18 Kostel sv. Vojtěcha v Dejvicích je středobodem rozsáhlého komplexu, který je sídlem Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy. Hlavní vstup do prostorné trojlodní baziliky s výraznou kopulí a dvěma věžemi se nachází z druhé strany, z ulice Kolejní. Prostory kostela v minulosti sloužily jako nahrávací studio Supraphonu nebo zasedací sál určený pro politická jednání Rady vzájemné hospodářské pomoci. Po Sametové revoluci byl kostel vrácen církvi a opět slouží svému účelu.

ulice Studentská

19 Národní technická knihovna patří mezi nejmladší budovy v Praze. Byla postavena jako součást kampusu Českého vysokého učení technického a může se pochlubit nejednou „vychytávkou". Skupina mladých architektů v čele s Romanem Brychtou vytvořila unikátní stavbu zaobleného čtverce o rozměrech 70 x 70 metrů, jejíž okolí uzpůsobila pro studium i odpočinek. Moderní hravý interiér vyzdobil dvěma sty vtipných kreseb komiksového typu rumunský výtvarník Dan Perjovschi.

Flemingovo náměstí *ulice Nikoly Tesly*

20 Pomník Nikoly Tesly Postmoderní bronzový pomník je poctou geniálnímu vědci, fyzikovi a vynálezci, který v Praze studoval jeden semestr na univerzitě. Socha ztvárňuje elektrický výboj a jejím autorem je akademický sochař Stefan Milkov.

ulice Jugoslávských partyzánů *Zelená*

21 Hotel International je velkolepou stavbou, která na našem území nemá obdoby. Vyrostl v 50. letech minulého století a je jedním z několika zástupců architektury socialistického realismu sovětského typu. Jeho vznik byl úzce spojen s vládnoucí komunistickou stranou i tehdejší vojenskou garniturou. Původně měl totiž sloužit jako neveřejný luxusní hotel pro sovětské poradce a prominentní vojenské šarže. V průběhu stavby se zjistilo, že armáda ani delegace tolik ubytovacích prostor nevyužijí a z budovy se stal „pouze" luxusní hotel. Přes jednoznačný odkaz na moskevský vzor však stavba dnešním návštěvníkům připomíná spíše slavné americké mrakodrapy.

5
Hotel International
Národní technická knihovna
Muzeum MHD
Müllerova vila
Rothmayerova vila
Na Piskách
Na Špitálce
Na Kodymce
Nehorovská
Na Závadlce
Fetrovská
Šárecká
Na Dyrince
Havlovská
Na Čihadle
Na Hanspaulkou
Toulovská
Na Klimentce
Na Mrázce
Hanzelková
Šplíchalova
Na Kotlářce
Zengrova
Myslínerovka
Rychtářská
Na Kvintusce
Na Julisce
Pod Juliskou
Podbabská
Terronská
Čínská
Koulova
Kotěrova
Zemědělská
Šelepická
nám. Na Santince
Zelená
Na Kocince
Božkova
Bílá
Kolejní
Stavitelská
Bechyňova
Kadaňářkovská
Flemingovo nám.
Nikolaje Tesly
nám. Interbrigády
Park I. Gándhiové
Velflíkova
Na Hanspaulce
Turkovská
Na Viničních horách
Kozovská
Nad Strakovkou
Na Karlovce
Na Pernikářce
Duchoslávka
Sušická
U Hadovky
Vostrovská
Vilímovská
Komornická
Na Piskách
Na Vlčovce
Mydlářka
Evropská
Starodejvická
Dejvická
Thákurova
Gymnasijní
Technická
Studentská
Zikova
Šolinova
Jugoslávských partyzánů
Vítězné nám.
Velvarská
Karaská
Jírova
Zavadilova
Glinková
České družiny
Probošská
U Dejvického rybníčku
U Dráhy
U Přeč. rybníka
Pod Ořechovkou
Na Klínku
Kafkova
Buzulucká
Generála Píky
Svatovítská
Wuchterlova
Lomená
Kládná
Dělostřelecká
Malá
Bělohradská
Pevnostní
Na Ořechovce
Zbrojnická
Cukrovarnická
Na Průseku
V Průhledu
Pod Výhledy
Na Dračkách
Na Pěkné vyhlídce
Špálova
Macharovo nám.
Západní
Východní
U Laboratoře
Sluná
Pod Hradbami
Milady Horákové
Na Petřinách
Střešovická
Nad Hradním vodojemem
Pod Bateriemi
U Páté baterie
nám. Před Bateriemi
Sibeliova
Nörberov
Pod Kostelem
Patočkova
Jelení
U Brusnice
U Pražského mostu
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

Název: Pět pražských procházek 2
Text: Prague City Tourism
Fotografie: Prague City Tourism, Richard Horák, Eva Neuman
Mapové podklady: © IPR Praha
Tisk: All 365, a.s.
Praha 7/2017
1. vydání
Neprodejné

© **Prague City Tourism**
Arbesovo nám. 70/4, Praha 5, 150 00, CZ

S mapami a průvodci Prague City Tourism budete v Praze jako doma!

...a mnohé další tituly si můžete zdarma vyzvednout v našich návštěvnických centrech, kde vám i rádi poradíme. Na webu **www.prague.eu** si je můžete zdarma objednat (platíte pouze poštovné) nebo stáhnout.

Na Můstku
Rytířská 12, Praha 1
denně 9.00–19.00

Staroměstská radnice
Staroměstské náměstí 1, Praha 1
denně 9.00–19.00

Prague.eu

Prague City Tourism

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G